

İSO 4. Savunma Sanayii Buluşmaları yoğun katılımı gerçekleşti

**Bahçıvan: “Özgün, yerli ve milli projelerle
ülkemiz savunması güçleniyor”**

**Demir: “Savunma ve havacılık cirosu
10 milyar dolar barajını aştı”**

**Bayraktar: “Ülkemizi savunma kabiliyetinde
olmazsak,
tam bağımsız olmamız mümkün değil”**

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, Türkiye'nin barışa olduğu gibi ülke savunmasına ve güvenliğine de büyük önem verdiğine dikkat çekerek “15 yıl önce yüzde 80 oranında dışa bağımlı olan savunma sanayi sektörümüz bugün KOBİ'lerden üniversitelere kadar 'Ortak üretim seferberliği' hissiyatı ile alışıyor. Ortaya konulan özgün, yerli ve milli projeler hiç kuşkusuz ülke savunmasında büyük rol üstleniyor. Kendi motorunu, milli tankını, savaş gemisini, taarruz helikopterini, insansız hava araçlarını, füzesini ve piyade tüfeğini üretmeyi başaran Türkiye hepimizin gururudur.”

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr İsmail Demir: “Sektörümüze dair güncel bazı rakamları ilk kez açıklıyorum. Savunma ve havacılık sanayii sektör ciromuz 2021 yılında 10 milyar dolar barajını aşarak pandemi öncesi rakamlara tekrar geri dönüş sağladı. Sektörün yeni sipariş tutarı, bir önceki yıla göre yüzde 40 artarak yaklaşık 9 milyar dolar oldu. Ar-Ge harcamaları ise yüzde 32 artarak yaklaşık 1 milyar 600 milyon doları geçti. Bu yıl sonunda bu rakamların daha yukarılarda olmasını hedefliyoruz.”

SAHA İstanbul Yönetim Kurulu Başkanı Haluk Bayraktar: “Günümüz konjonktüründe ülkelerin en önemli derdi bağımsızlıklarını korumak. Bağımsızlığı korumanın en önemli unsurlarından birinin bir ülkenin kendine ait savunma sanayiinin gücü ile bağlantılı olduğunu görüyoruz. Muharebe konseptleri, doktrinler değişirken ülkemizi gerektiği gibi savunup koruyabilecek bir kabiliyette olmazsak, maalesef hiçbir zaman tam bağımsız olabilmemiz mümkün değil.”

Türk sanayisinin köklü temsilcisi İstanbul Sanayi Odası (İSO) ve Türkiye'nin en büyük sanayi kümelenmesi SAHA İstanbul, stratejik önemi ve teknolojik gelişime etkisiyle Türkiye'nin küresel gücünü belirleyen başlıca faktörlerden olan savunma sanayiinin “milli ve yerli” yapısına katkı için “Savunma Sanayii Buluşmaları”nın dördüncüsünü gerçekleştirdi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan'ın ev sahipliğinde düzenlenen ve savunma sanayii temsilcilerini bir araya getiren toplantıya, Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr İsmail Demir ve SAHA İstanbul Yönetim Kurulu Başkanı Haluk Bayraktar ile birlikte İSO Meclis ve Meslek Komitesi Üyeleri ve savunma sanayi firmalarının temsilcileri katıldı.

İş dünyasından da yoğun bir katılımı gerçekleşen İSO 4. Savunma Sanayii Buluşmaları'nın açılış konuşmasını yapan İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, iki yüz yıl önce yaşanan Sanayi Devrimi ile birlikte teknolojik gelişmeler ve yeniliklerin hep ivme kazanarak devam ettiğini, 21. yüzyılda ise adeta Altın Çağ yaşadığını belirterek “Teknolojik gelişmelerin yön verdiği ve katkı sağladığı en kritik sektörlerden biri de savunma sanayisidir. Bunu ülkemizin bu alanda son yıllarda gösterdiği gurur veren başarılarından da anlıyoruz. Bugün Türk savunma sanayisi, yüklenicileri, üniversiteleri, araştırma kurumları; geliştirdiği yerli ve milli teknolojik ürünleri ve ihracatıyla ülkemizin en önemli sektörlerinden biri konumunda. Bu başarılı noktaya gelmek hiç de kolay olmadı. Bu sürecin arkasında güçlü bir vizyon, takdire şayan zihinsel ve fiziksel emek, alın teri var. Bu ulvi başarıda katkısı olan herkese sanayicilerimiz adına teşekkür ederim” dedi.

Özellikle son zamanlarda Suriye ve Libya'dan sonra Ukrayna'da yaşanmakta olan savaşla birlikte daha da artan güvenlik risklerinin oluşturduğu tehditlerin endişe yarattığını dile getiren Bahçivan, şöyle konuştu: “İşte bu gelişmeler ve güvenlik kaygılarıyla birlikte savunma sanayii de son dönemde tüm dünyada üzerinde en çok konuşulan konulardan biri haline geldi. Ülkelerin kendi ürettikleri teknolojilerle var olmalarının, güvenliklerini sağlamanın önemini de biraz önce değindiğim güncel olaylar vesilesi ile tekrar tekrar gözlemliyoruz. Türkiye Cumhuriyeti kurulduğu günden beri Atatürk'ün “Yurtta Barış, Dünyada Barış” ilkesi doğrultusunda, hep barıştan yana bir tutum takınarak, barışı sağlayan çabalara sürekli katkı veriyor. Bunu en son Ukrayna Savaşı'nda sergilediği çabalarda da görüyoruz.”

Savunma sanayi asla ihmale gelmeyecek bir alan

Türkiye'nin barışa olduğu gibi ülke savunmasına ve güvenliğine de büyük önem verdiğinin altını çizen Bahçivan “Süper güçler arasında hegemonya mücadelesinin kızıştığı, 3. Dünya Savaşı ihtimalinin tartışıldığı bir dünyada; savunma sanayisi asla ihmale gelmeyecek bir alandır. Bu çerçevede, savunma sanayii alanında Ar-Ge çalışmaları, yeni model arayışları, yeni iş birlikleri ve yeni nesil tedarik stratejileri birçok ülkenin gündemini oluşturuyor. Bahçivan, konuşmasında pandemi etkilerinin ve küresel ekonomik istikrarsızlıkların yoğun bir şekilde hissedilmeye devam edildiği bir dönemde; tüm dünyada üretim ve tedarik zincirinde aksamalar, çip ve benzeri kritik parçalarda üretim krizleri yaşandığını, bu olumsuzluklara rağmen yerli ve milli savunma sanayiinde gerekli tedbirlerin en üst seviyede alınarak çarkların dönmesinin sağlandığını ve başarı kaydedildiğini söyledi.

Onbeş yıl önce yüzde 80 oranında dışa bağımlı olan savunma sanayi sektörünün bugün; KOBİ ve yüklenici firmalar, araştırma kuruluşları ve üniversitelerin ortak akıl ve vizyonu ile adeta bir “Ortak üretim seferberliği” hissiyatı ile çalıştığını vurgulayan Bahçivan, şunları söyledi:

İSO 500’de 20’den fazla savunma sanayi firması var

“Savunma sanayii sektörümüzün bugün 77 binin üzerinde çalışana istihdam sağlama noktasına gelmiş olması da son yıllarda en çok ihtiyaç duyduğumuz istihdama katkı açısından gurur verici. İSO 500 listemizde, 2000 yılında savunma sanayi sektörümüzden 6 firma yer alırken 2021 yılında açıklanan çalışmamızda savunma sanayiinde faaliyet gösteren 20’den fazla firmamızın yer alması da sektörün başarılı gelişimini ortaya koymaktadır. Ortaya konulan özgün, yerli ve milli projeler hiç kuşkusuz ülke savunmasında büyük rol üstleniyor. Kendi motorunu, milli tankını, savaş gemisini, taarruz helikopterini, insansız hava araçlarını, füzesini ve piyade tüfeğini üretmeyi başaran Türkiye hepimizin gururudur. Bu gurur, sektörde faaliyet yürüten kuruluşlarımıza moral motivasyon açısından çok önemli bir etki yapıyor. İSO olarak üyelerimiz olan nitelikli sanayi firmaları aracılığıyla İstanbul’un önemli bir savunma sanayi üretim merkezi olması için çalışmalarımızı her geçen gün daha etkin bir şekilde sürdürüyoruz. Daha önceki Savunma Sanayii alanındaki buluşmalarımız çerçevesinde, savunma sanayiiimizin ana üretici firmaları ile üyelerimizi bir araya getirdiğimiz kapsamlı ikili görüşme organizasyonları düzenledik. Bu sene de panelimiz sonrası yine bu salonda 15 savunma sanayii ana üretici firmamızla ikili görüşmeler gerçekleşecek. Gelen taleplere baktığımızda bugün 1000’in üzerinde ikili görüşme gerçekleşmesini bekliyoruz.”

Demir: “Sektör ciromuz 10 milyar doları aştı”

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Prof. Dr İsmail Demir, “Bugün, savunma sanayimiz özgün ürünleri, ihracatı, ana yüklenicileri, alt yüklenicileri, KOBİ’leri, araştırma kuruluşları ve üniversiteleri ile ülkemizin en önemli sektörlerinden biri haline gelmiştir. Yirmi yıl önce sadece 62 savunma projesi yürütülürken, bugün bu sayı 800’e yaklaştı. Bu projelerin yarısından fazlası son 5 yılda başlatıldı. Yirmi yıl önce 5,5 milyar dolar bütçeli savunma projeleri yürütülürken, geldiğimiz noktada 60 milyar dolarlık proje hacmine ulaşıldı. Sektörümüze dair güncel bazı rakamları da buradan ilk kez açıklamak isterim. Savunma ve Havacılık Sanayii İmalatçılar Derneği’nin (SASAD) hazırladığı 2021 yılı sektör performans verilerine göre; savunma ve havacılık sanayii sektör ciromuz 2021 yılında 10 milyar dolar barajını aşarak pandemi öncesi rakamlara tekrar geri dönüş sağladı. Sektörümüzün aldığı yeni sipariş tutarı, bir önceki yıla göre yüzde 40 artarak yaklaşık 9 milyar dolar olarak gerçekleşti. Sektörümüzün Ar-Ge harcamaları ise bir önceki yıla göre yüzde 32 artarak yaklaşık 1 milyar 600 milyon doları geçti. Bu yıl sonunda bu rakamların daha yukarılarda olmasını hedefliyoruz” diye konuştu.

Bayraktar: “Ülkelerin en önemli derdi bağımsızlık”

SAHA İstanbul Yönetim Kurulu Başkanı Haluk Bayraktar açılıшта yaptığı konuşmada günümüz konjonktüründe ülkelerin en önemli derdinin bağımsızlıklarını korumak olduğunu vurgulayarak şunları söyledi: “Bağımsızlığı korumanın en önemli unsurlarından birinin bir ülkenin kendine ait savunma sanayiinin gücü ile paralel olduğunu görüyoruz. Muharebe konseptleri, doktrinler değişirken ülkemizi gerektiği gibi savunup koruyabilecek bir kabiliyette olmazsak, maalesef hiçbir zaman tam bağımsız olabilmemiz mümkün değil. Ülke savunmasını düşündüğümüzde yurt dışından hazır alımla elde edilen sistemlerin yaşattığı zorluklar, tedarik süreçlerinin uzaması ve dışa bağımlılık nedeniyle yaşanan sıkıntılar aşılır. Ukrayna örneği hem bize hem de tüm dünyaya bunu bir kez daha gösterdi. Topraklarını korumak için cesurca savaşan Ukraynalılar, bir gün içinde dünyanın en büyük ordularından biri ile karşı karşıya kaldı. Ukrayna’yı işgal edenler çoluk çocuk demeden sivilleri katletti. Bir

ülkenin güzelim şehirlerini yerle bir etti. Bu adil olmayan savaş, muharebe konseptinin kökten değiştiğine dair bizlere birçok yeni veri sunuyor. Ülkelerinin bağımsızlığı için cepheye koşan Ukraynalılar dünyanın tanımaya çalıştığı yeni teknolojileri etkin bir şekilde kullanıyor. Konvansiyonel sistemler yüksek teknolojiye yeniliyor. Kısacası muharebe sahasının doğası kökten değişiyor. Biz de bağımsızlığımızı korumak, geleceğimizi teminat altına almak için yüksek teknoloji geliştirmeye devam etmeli ve değişen dünyanın getirdiği koşulları iyi okumalıyız. Daha da önemlisi bunun bir tercih değil zaruret olduğunun da bilincinde olmalıyız.

Bu nedenle savunma sanayimiz durmuyor, adeta bir buzkıran gemisi gibi önüne çıkan engelleri kıra kıra ilerliyor.”

İSO'nun SAHA İstanbul iş birliğiyle savunma sanayii temsilcilerini bir araya getiren toplantının 4.sünde, savunma sanayiinin önde gelen temsilcilerinin katılımıyla “Milli Teknoloji Hamlesinin Türkiye'nin Teknolojik Dönüşümüne Etkisi” başlıklı panel de gerçekleştirildi. Dünya Gazetesi Yayın Kurulu Başkanı Şeref Oğuz'un moderatörlüğünde gerçekleşen panele, Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi Başkanı Dr. Ali Taha Koç, Sanayi ve Teknoloji Bakan Yardımcısı M. Fatih Kacı, TÜBİTAK Başkanı Prof. Dr. Hasan Mandal, STM Thinktech Koordinatörü Emekli Korgeneral Alpaslan Erdoğan ve Altınay Grup Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Altınay katıldı.